

Dětská kresba

Seminář z vývojové psychologie

Klára Gorunová (252 836)

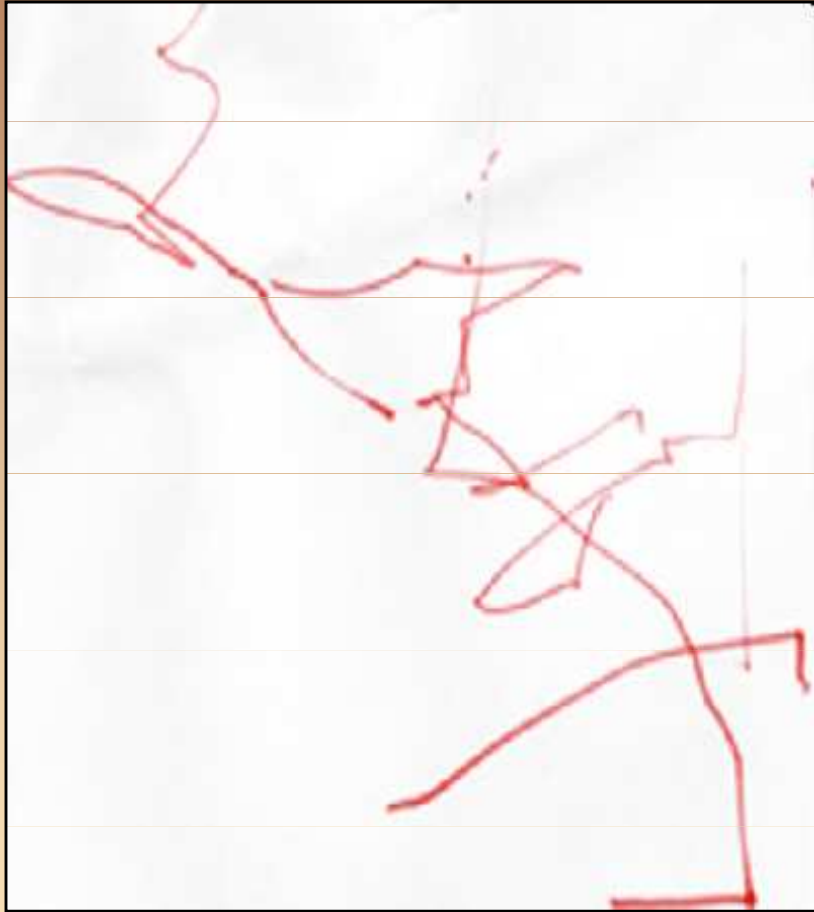
Vývoj dětské kresby

- Kresbou dítě komunikuje, vyjadřuje to, co ho zajímá, jaká má přání, co zažívá, ale i to, co ho trápí. Kreslí také to, co vidí kolem sebe. Zvláště v nejmladším věku se často stává, že dítě nejprve něco nakreslí a poté dá své kresbě název. Kresbou řekne kolikrát více než tisíci slovy. Dětská kresba je jedním z nejvhodnějších přístupů k poznání osobnosti dítěte.
- Kresba se u dětí mění v závislosti na vývoji a úzce souvisí s intelektem. To ale neznamená, že neobratné provedení kresby je příznakem duševní zaostalosti. Některé děti se vyvíjí pomaleji a pokud nejsou rozdíly od ostatních dětí velmi výrazné, není potřeba se jimi hned znepokojovat!

Do 1 roku = období skvrn

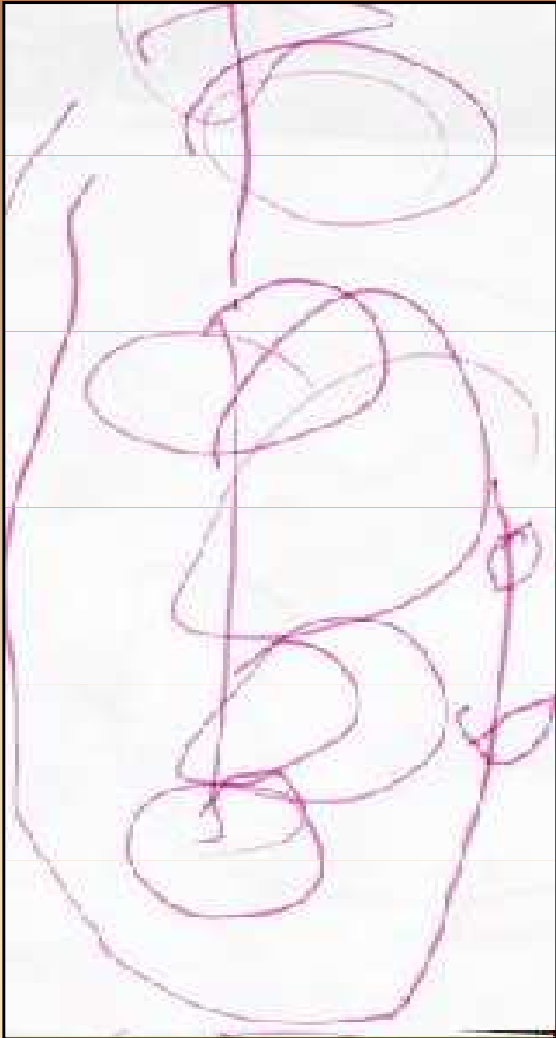
- Dítěti v tak útlém věku není radno dávat do ruky tužku, pokud nechcete mít jeho kresby kromě papíru také všech kusech nábytku, zdi a ostatního vybavení domácnosti 😊. Budete-li však svou ratolest patřičně hlídat a necháte ji kreslit, pravděpodobně se dočkáte jednobarevných „fleků“, které „pastelka udělal sama“ 😊.
- Dítě neumí správně držet pastelku, nevybírá si barvy, není schopné kreslit tvary podobné těm, které vidí a vůbec nijak koordinovat svou kresbu. To všechno ho ještě čeká se naučit!

Po 1. roce = období čmáranic

- Dítě je schopné alespoň částečně „vést“ tužku, kreslí všemi směry různé čmáranice, které lze jen stěží interpretovat jako realistické obrázky, ale dá se z nich poznat jakou má dítě náladu a zda je vyrovnané či psychicky labilní.

Do tří let – období čar

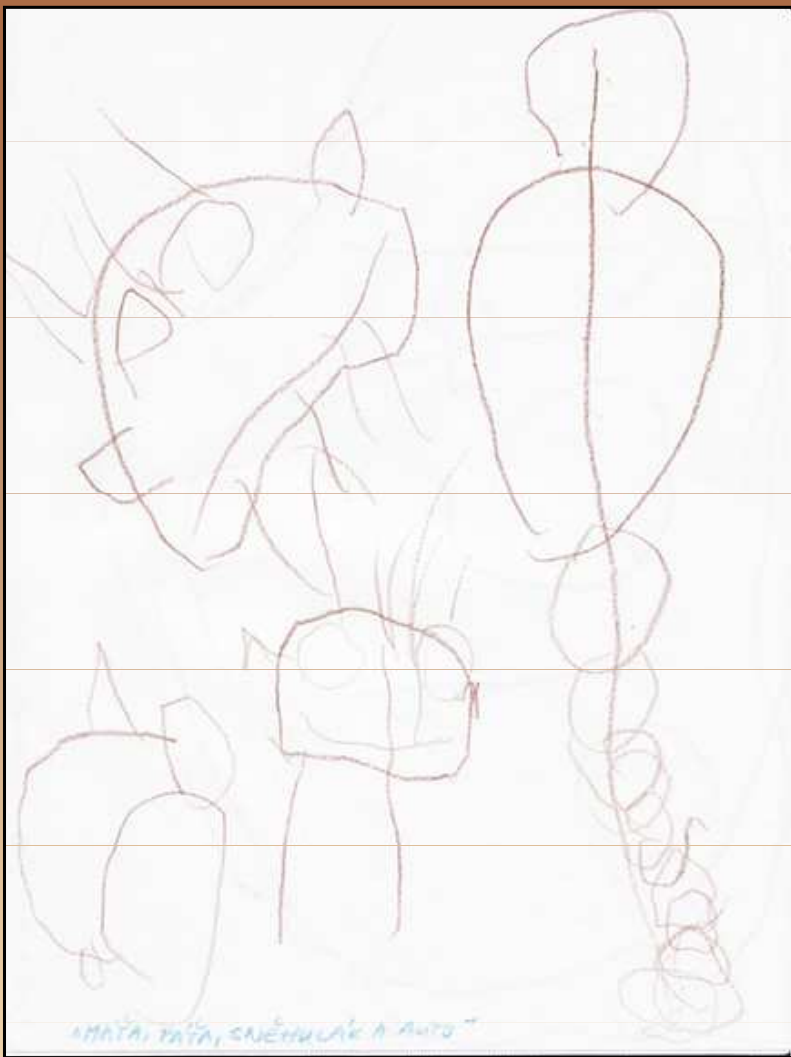

- Důležitým a poměrně složitým krokem tohoto stadia je naučit se koordinovat pohyb ruky a práci tužky.
- Dítě je schopné namalovat ovál, ohraničení, obrys.
- Dlouho u kreslení nevydrží, nekreslí s přesným cílem. Svůj výtvar často pojmenuje až podle toho, co mu na konci připomíná.
- Do této etapy jsou schopni ve vývoji kresby dojít i šimpanzi, další posun je možný už pouze u člověka 😊.

Mezi 3-5 lety – období „hlavonožců“

- Z obrázků je patrné, že se již začíná vyskytovat práce s barevnými pastelkami.
- Malí malíři kromě postav kreslí také věci, které je blízce obklopují – náš domeček, zvířátko, apod.

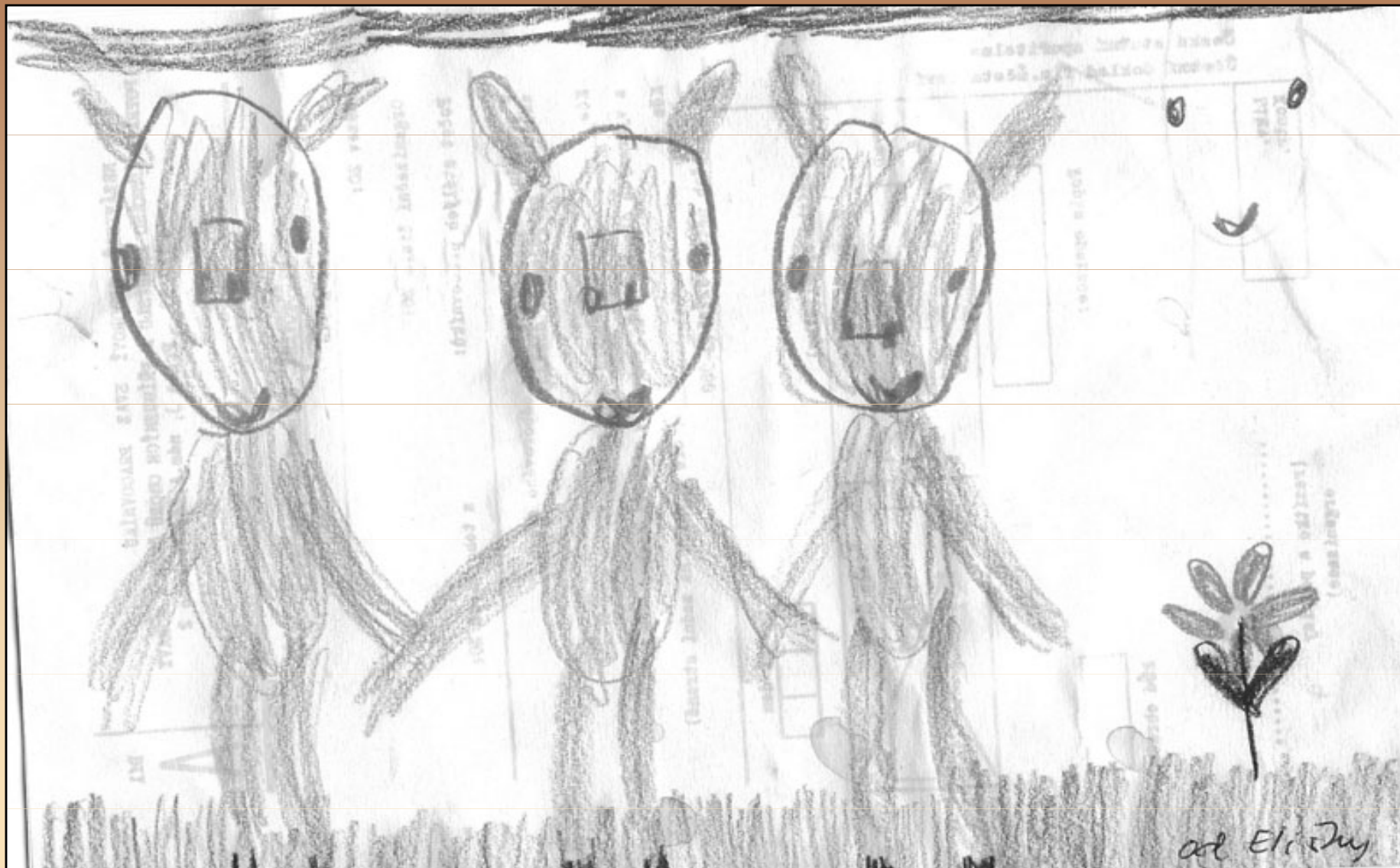

- Dítě dává obrázkům již i jistý obsah, cítí „povinnost“, aby obrázek něco znamenal. Kreslí postavy – tzv. hlavonožce. Kolečko zobrazuje hlavu i trup, k nimž připojuje čárky jako končetiny.

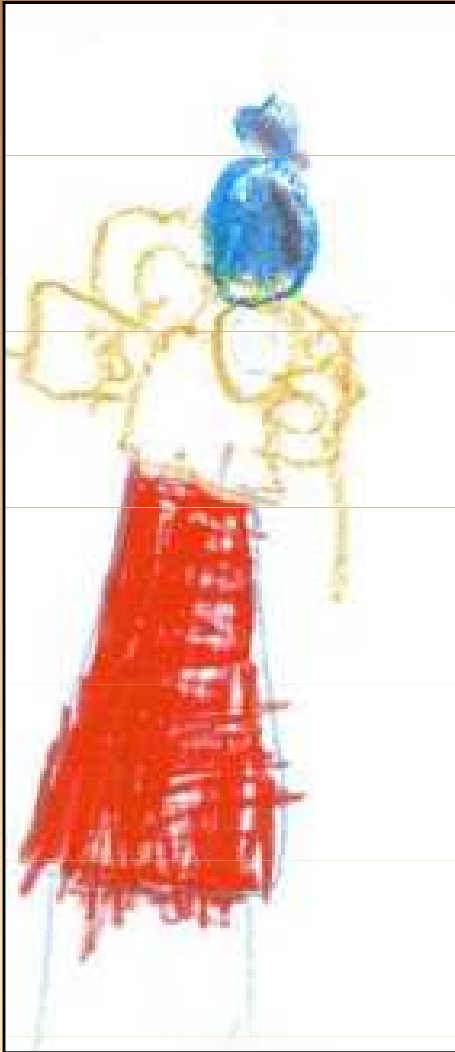

- S přibývajícím věkem si všímá také výraznějších obličejových znaků jako jsou oči, nos a ústa, stále však ne detailů.

Tři čuníci 😊

Cca 6 let = období postav

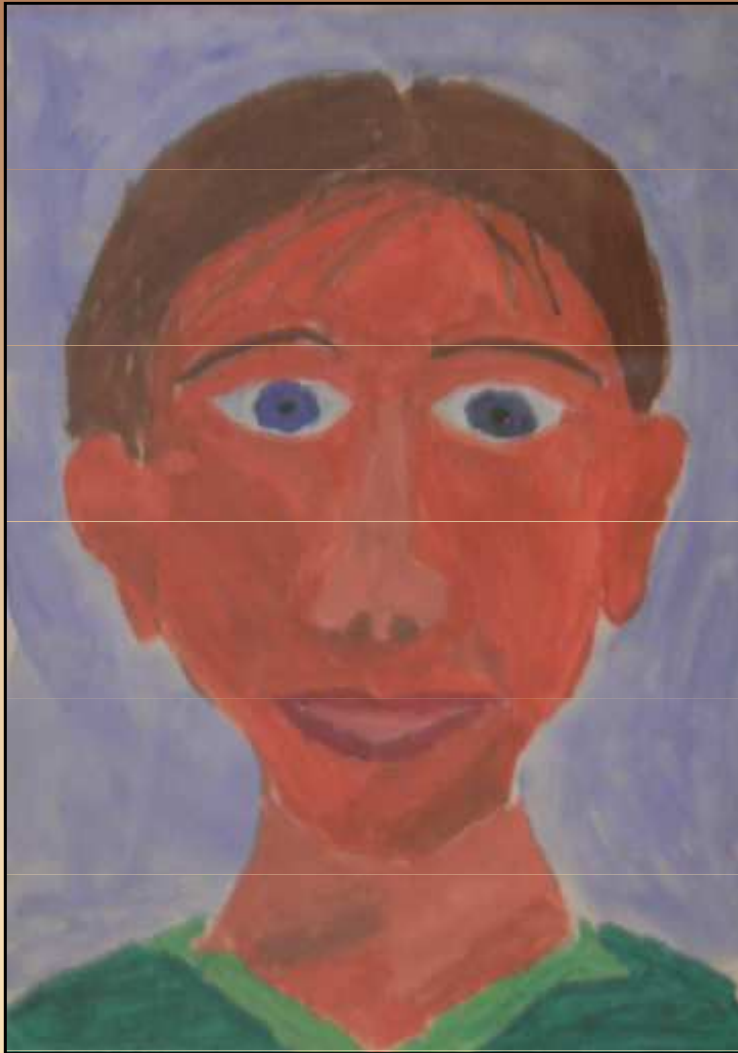
- Začíná se objevovat i další kolečko, které znázorňuje trup. Zhruba v 6-ti letech (nástup do školy) je dítě schopno nakreslit postavu se všemi podstatnými částmi těla.
- Vyjadřuje konkrétní postavu – většinou do kresby promítá samo sebe. Dá se poznat, jak se dítě právě cítí.
- Předškoláci jsou již trpělivější, u kreslení vydrží a dokáží se soustředit delší dobu. Jejich kresby jsou propracovanější. Jsou schopni nakreslit to, co jim zadáme za úkol.

6 – 7 (8) let – „naivní realismus“

- Objekty, jsou jakoby průhledné. I když by měl být vidět jen vnější objekt, dítě zobrazí i to, co se nachází uvnitř. Nakreslí-li dům, vidíme, co se děje uvnitř; skrz nohavice vidíme i nohy, apod.
- Dítě kreslí v tomto věku to, co zná, kreslí vše, o čem ví. Nakreslí například hlavu z profilu, ale přidá jí dvě oči, i když je vidět jen jedno. Ono přece ví, že na hlavě jsou oči dvě.
- Dítě není schopno prostorového vidění. Chybí perspektiva a kresby bývají disproporční – velké je to, co je důležité a to se nachází vepředu.

7 – 11 let – „vizuální realismus“

- Dítě kreslí to, co vidí. Jeho vidění světa je již objektivnější. Má snahu vytvořit reálné kopie věcí, které jej obklopují. Nakreslí-li dům, není již vidět, co je uvnitř, pouze to, co je vidět okny. Postavy i portréty jsou propracované včetně všech detailů.

Po 12. roce – zobrazování v prostoru

- Kresby jsou propracovanější, „vyumělkovanější“, zobrazují množství detailů.
- Důležitým zlomem v kresbě je využívání perspektivy. Dítě na to samo nepřijde, tomuto umění se musí naučit!
- Od tohoto věku nemá kresba již valný význam při identifikaci vývojového stupně dítěte. To, jak kdo kreslí, záleží spíše na jeho nadání a na tom, jak své vlohy rozvíjí.

- Dětská kresba neslouží pouze jako vodítko pro vývojovou psychologii při zkoumání jednotlivých stádií vývoje dítěte, ale např. z kresby rodiny se dá mnoho vyčíst – jaké má dítě doma postavení, jak se tam cítí, jaký je jeho vztah k rodičům, apod.
- Zkušenému psychologovi mnoho napoví už jen výběr barev, kompozice obrázku, postavení jednotlivých osob vůči sobě, atd.
- Mým cílem bylo především a pouze nastítnit, jak zhruba kresba v tom kterém věku vypadá, protože se samozřejmě nepovažuji za zkušeného psychologa.
- Na závěr si ještě dovolím podotknout, že každé dítě je originál a žádná pravidla ani poučky, jak by kresba měla vypadat, se nedají paušalizovat. Takže pokud Vaše dítě ve třech letech nadržívá v ruce tužku přesně podle Vašich představ nezoufejte, ještě není ztracena veškerá naděje, že jednou budete mít doma matematického génia 😊.

Konec mé prezentace...

Děkuji za pozornost!